

Jaarplan 2023 Indisch Herinneringscentrum (IHC)

Themajaar 'Leven met Oorlog'

Periode: 1 januari tot en met 31 december 2023

Inhoudsopgave

1. Doelstellingen IHC	pag. 3
2. Activiteitenplan IHC	pag. 6
2.1 Organisatie IHC	pag. 6
2.1.1 Personele organisatie	pag. 6
2.1.2 Financiële en salarisadministratie	pag. 7
2.1.3 PR en communicatiebeleid	pag. 8
2.1.4 Samenwerking met andere organisaties	pag. 9
- Moluks Historisch Museum en Museum Sophiahof	
- Oorlogserfgoedorganisaties, herinneringscentra en oorlogsmusea	
- Indische organisaties	
- Universiteit van Amsterdam: leerstoel IHC	
2.2 Activiteiten IHC	pag. 12
2.2.1 Kenniscentrum IHC: een fysiek en digitaal kruispunt	pag. 12
2.2.2 Tentoonstellingen	pag. 14
2.2.3 Educatie	pag. 16
2.2.4 Publieksactiviteiten	pag. 19
3. Extern gefinancierde projecten	pag. 25
3.1 Programma Indisch Erfgoed Digitaal	pag. 25

Bijlage: Begroting IHC 2023

1. Doelstellingen IHC

Het Indisch Herinneringscentrum (IHC) is één van de vijf nationale herinneringscentra van de WO II, naast Kamp Westerbork, Kamp Vught, Kamp Amersfoort en het Nationaal Monument Oranjehotel. Als actieve netwerkorganisatie onderhoudt het IHC voortdurend duurzame relaties met diverse (inter)nationale organisaties, vrienden, vrijwilligers en betrokkenen.

De belangstelling voor de WO II in Nederlands-Indië is na ruim 75 jaar nog altijd groot. Daarbij is er grote en toenemende belangstelling voor dekolonisatie. Het IHC is de spin in het web van het actuele discours over kolonisatie en dekolonisatie. Dat markeert de centrale positie van de organisatie en het belang om draagvlak te creëren en te behouden onder stakeholders en doelgroepen.

De ooggetuigen van de WO II in Nederlands-Indië zullen er over een aantal jaren niet meer zijn. Wat rest zijn de (ego-) documenten, dagboeken, filmmaterialen enz. De WO II wordt door de generaties die daarna opgroeiden anders bekeken. Ook laten zij zich vaak anders informeren, veelal via internet en digitale middelen. Deze ontwikkelingen in hoe de nieuwe generaties zich bezighouden met en laten informeren over de WO II, zal het IHC de komende jaren nauwgezet volgen en er vervolgens op inspelen. En dat kan niet zonder de aanloop naar en de nasleep van de WO II en het kolonialisme te belichten.

Het IHC heeft zijn **hoofddoelstellingen tot en met 2026** vastgesteld en zal dit nog nader uitwerken in een meerjaren beleidsplan. Deze hoofddoelstellingen vormen de 'kapstok' van de activiteiten van het IHC en zijn er op gericht een groot en breed publiek te trekken voor alle on- en offline uitingen, de tentoonstellingen en de publieksactiviteiten. De hoofddoelstellingen voor 2023 zijn:

1. Het IHC profileert zich als nationale organisatie, die de **spin in het web** is van de actuele discours over kolonisatie en dekolonisatie in relatie tot Nederlands-Indië.
2. Het IHC organiseert **publieksactiviteiten, educatieve projecten/activiteiten en wisseltentoonstellingen** gericht op specifieke doelgroepen. Tegelijkertijd geven die activiteiten **verdieping** aan de inhoud van **de semipermanente overzichtstentoonstelling ONS LAND - dekolonisatie, generaties, verhalen** en het **Kenniscentrum van het IHC**, met als doel een groot en breed publiek te trekken naar Museum Sophiahof.
3. Het IHC **digitaliseert en ontsluit zijn collecties** (objecten, documenten, dagboeken, brieven, egodocumenten, foto's, tekeningen, affiches en films) die **online beschikbaar** komen **voor het publiek** (Deltaplan Digitalisering).
4. Het IHC ontwikkelt een **webportaal met educatief platform** van waaruit alle online websites van het IHC benaderbaar zijn en dat voldoet aan de kennisbehoefte van een breed publiek (Programma Indisch Erfgoed Digitaal) en waarbij het educatief platform dienend is voor het onderwijs
5. Het IHC versterkt - op substantiële en duurzame wijze - het **digitale collectieaanbod** van bronnenmateriaal vanuit het **Indisch erfgoed** ten behoeve van diegenen die historisch (familie)onderzoek doen en ten behoeve van educatie. (Programma Indisch Erfgoed Digitaal).

Hieronder wordt in het kort ingegaan op de visie en missie

Visie

Het IHC draagt bij aan een **betere harmonie in de samenleving** door de **verhalen** van de Nederlands-Indische gemeenschap van 1900 tot nu (WO II in Nederlands-Indië, de Bersiap, de dekolonisatie en de Repatriëring) een **waardige plaats te geven**. Het onderstreept het belang voor de Indische herinneringsgemeenschap om de Nederlandse samenleving een **venster te bieden op de eigen identiteit en het verwerken van de geschiedenis**.

Missie

Het IHC geeft invulling aan zijn visie door het **verspreiden en stimuleren van kennis en bewustwording over de geschiedenis** van de WO II in Zuidoost-Azië en de dekolonisatie van Nederlands-Indië door educatie, tentoonstellingen en publieksactiviteiten. **Herinneren, herdenken** en de **betekenis** hiervan voor het heden zijn daarin belangrijke thema's.

Het IHC hanteert het motto: **Indisch Geheugen voor de Toekomst**

Doelgroepen

Het 'brede' publiek

Het IHC richt zich in eerste instantie op 'het brede' publiek, iedereen met of zonder kennis, of een (latente) interesse in het Indische verhaal. Alleen zo kunnen de gebeurtenissen van toen en hun impact onderdeel worden van de bredere Nederlandse geschiedenis.

Nederlanders met een Indische, Molukse (en Indonesische) achtergrond, of zij die zich verwant voelen met deze groep

Deze doelgroep van circa 2 miljoen Indische Nederlanders valt weer onder te verdelen in enkele subgroepen ([Indo-]Europeaan, Moluks, Papua, Chinees, etc.) voor wie verschillende soorten activiteiten aantrekkelijk zijn. Het IHC vervult met zijn activiteiten een brugfunctie tussen de Nederlands-Indische gemeenschap en de Nederlandse samenleving, maar ook tussen Nederlands-Indische groeperingen onderling.

Doelen

- Het Indisch Herinneringscentrum geeft het **Indisch geheugen** een **waardige plek** in de Nederlandse maatschappij zodat de geschiedenis nooit verloren gaat.
- Wij bieden een plek om **kennis** op te doen, **onderzoek** te doen naar je **roots**, je **identiteit** te ontdekken en elkaar te **ontmoeten**.
- Onze **activiteiten** maken dat een breed publiek **kennis maakt** met het Indische verhaal.
- Zo maken we **zichtbaar** wat het Nederlands-Indische en Indonesische verhaal **betekent** voor het Nederland van **vandaag en morgen**.

Doelen op de middellange termijn (2026)

- In 2026 ziet het publiek met een interesse voor de geschiedenis van Nederlands-Indië het IHC als dé plek waar men naartoe kan met aantrekkelijke en interessante tijdelijke en vaste tentoonstellingen. Naar buiten toe zal dat deels gebeuren onder de vlag van Museum Sophiahof. De vaste en tijdelijke tentoonstellingen, de bibliotheek en het kenniscentrum (met de collectie Bussemaker, de digitale collecties, '30 dagen op zee' en 'Huizen van aankomst'), bieden een breed publiek de mogelijkheid kennis te maken met – kort gezegd – het Indische verhaal.
- Het IHC brengt focus en samenhang aan in het publieksaanbod en werkt daar waar het passend is op nationaal en internationaal niveau samen met andere musea en organisaties. Het publieksaanbod (programma's, educatie, tentoonstellingen, kenniscentrum) maakt zichtbaar dat het Nederlands-Indische en Indonesische verhaal onlosmakelijk verbonden zijn met Nederland en deel uitmaken van de Nederlandse geschiedenis.
- De publieks- en educatieve activiteiten van het IHC zijn actueel, worden gekenmerkt door meerstemmigheid en zijn gerelateerd aan het museale aanbod en de collecties van het Kenniscentrum van het IHC.

Doelen op de lange termijn (2035)

- De Nederlandse samenleving is zich ervan bewust dat de erfenis van Nederlands-Indië ook van hen is.
- Het IHC heeft zich ontwikkeld tot de spin in het web van Indisch Nederland, dat een netwerk van verschillende lokale, regionale en nationale organisaties verbindt, faciliteert en adviseert. Het kenniscentrum biedt een basisinfrastructuur van informatie voor het publiek dat zijn familieverhaal wil reconstrueren, voor hen die historisch onderzoek doen en voor educatie.
- Het IHC is een centrum op (inter)nationaal niveau: ook voor wetenschappers, journalisten, geïnteresseerden uit het buitenland is het IHC *de* plek waar je naartoe gaat als je meer wilt leren over de verhalen van de Nederlands-Indische gemeenschappen van 1900 tot nu. De tentoonstellingen en het merendeel van de communicatie en publicaties van het IHC zijn tweetalig (Nederlands en Engels).
- Het IHC draagt op een constructieve wijze bij aan maatschappelijke vraagstukken op het gebied van kolonisatie, dekolonisatie, migratie, integratie en emancipatie.

2. Activiteitenplan IHC

In dit hoofdstuk worden de activiteiten van het IHC beschreven, die worden uitgevoerd vanuit de door het ministerie van VWS verleende instellingssubsidie voor het jaar 2023, dat tevens het themajaar 'Leven met Oorlog' is. Naast de uit de instellingssubsidie gefinancierde activiteiten kent het IHC activiteiten die op andere wijze worden gefinancierd. Deze activiteiten zijn opgenomen in hoofdstuk 3: Extern gefinancierde projecten.

In hoofdstuk 2.1 wordt ingegaan op organisatorische en personele aspecten, alsmede het PR en communicatiebeleid en de structurele samenwerkingen van het IHC.

In hoofdstuk 2.2 worden de activiteiten van het IHC in 2023 toegelicht.

2.1 Organisatie IHC

Het IHC in Den Haag is een herinneringscentrum van de WO II en vormt een belangrijke spil binnen *Nationaal Museum Sophiahof. Van Indië tot nu*. Dit is de centrale herinnerings- en ontmoetingsplek van de Indische en Molukse gemeenschappen, toegankelijk voor het publiek. Het IHC en het MHM zijn hierbij samen verantwoordelijk voor de museale exploitatie (tentoonstellingen en museumwinkel, bibliotheek). Dit doen zij vanuit Stichting Tentoonstellingen Sophiahof.

Het IHC beheert zijn eigen kenniscentrum. De organisatie van het IHC is blijvend in ontwikkeling. Dat is belangrijk, omdat het IHC zo in staat is en blijft om zijn ambities waar te maken. Tegelijkertijd levert het IHC zijn bijdrage aan het grotere geheel, te weten Museum Sophiahof, de nationale pleisterplaats van Indisch en Moluks Nederland.

2.1.1 Personele organisatie

Medewerkers IHC

In 2023 bestaat de staf van het IHC uit 9 medewerkers, waarvan er 7 bekostigd worden uit de instellingssubsidie:

- Directeur (1 fte)
- Office- en projectmedewerker (0,83 fte)
- Medewerker publieksactiviteiten (0,8 fte)
- Coördinator kenniscentrum en tentoonstellingen (0,6 fte)
- Medewerker educatie (0,8 fte)
- Financieel administratief medewerker (0,25 fte)
- Communicatie en Marketing (0,6 fte)

Daarnaast hebben een drietal medewerkers een projectaanstelling in het kader van de projectsubsidie *Programma Indisch Erfgoed Digitaal* (extern gefinancierd):

- Projectcoördinator (0,4 fte)
- Collectiespecialist (0,84 fte)
- Projectmedewerker Educatief Platform (0,4 fte)

Gezien de kleine omvang van de staf, heeft elke medewerker zijn eigen hoofdtaak en ondersteunen de medewerkers elkaar bij de pieken en dalen in het werk. Het team heeft

een integrale aanpak van projecten en activiteiten. Aanvullend worden zo nodig extern ingehuurde krachten ingezet.

Vrijwilligers en stagiairs

Het IHC heeft een vaste groep vrijwilligers in Den Haag en verspreid door het land. De vrijwilligers zijn actief bij de diverse programma's van het IHC en daarnaast voeren zij allerlei werkzaamheden uit, zoals bijvoorbeeld het uitwerken van interviews of het uitvoeren van diverse administratieve werkzaamheden. Voor het kenniscentrum van het IHC en voor de uitvoering van werkzaamheden in het kader van Deltaplan digitalisering is een enthousiaste groep vrijwilligers geformeerd.

Het inzetten van stagiaires heeft daarnaast een bewezen toegevoegde waarde voor het IHC, maar ook voor de stagiaires zelf. Ook in 2023 biedt het IHC studenten mogelijkheden stage te lopen in het kader van educatieprojecten, programmering en collectiedigitaliseringsprojecten en ontsluiting.

Beoogd resultaat:

- Inzet van externe krachten in aanvulling op de reguliere staf bij de opzet en uitvoering van projecten, zodat er meer slagkracht is bij de uitvoering hiervan.
- Flexibele inzet van vrijwilligers en stagiaires, zodat de staf van het IHC goed ondersteund en aangevuld wordt teneinde een goede balans te hebben in uitvoering van de werkzaamheden.

2.1.2 Financiële - en salarisadministratie

De directeur voert het personeelsbeleid uit en houdt de personeelsadministratie bij. De salarisverwerking is uitbesteed aan VOS administratiekantoor.

De verwerking van de financiële administratie is ondergebracht bij VOS administratiekantoor (verantwoordelijk voor de administratieve verwerking, de financiële tussenrapportages van de instellingssubsidie en het opstellen van de jaarrekening). De projectadministraties zijn de verantwoordelijkheid van de financieel-administratief medewerker. Deze medewerker is tevens verantwoordelijke voor de administratieve processen binnen kantoor.

De accountantscontroles wordt uitgevoerd door DDJ Accountants.

Beoogd resultaat:

- In 2023 worden de salaris- en financiële administratie uitgevoerd door VOS administratiekantoor en de accountantscontrole door DDJ Accountants.
- Een professionele projectadministratie, die transparant, overzichtelijk en correct is.
- De financiële - en salarisadministratie zijn transparant, overzichtelijk en correct.

2.1.3 PR en communicatiebeleid

Bij het PR en communicatiebeleid van het IHC staat het behouden en bouwen aan het IHC 'merk' centraal. Ook dit jaar is deze merkbeleving een grote focus in het communicatiebeleid. Dit betekent dat het IHC consistent is in alle communicatie uitingen in teksten, huisstijl en visuele beelden. Om (nieuwe) doelgroepen te bereiken en deze geprikkeld te houden in de communicatie-uitingen wordt de focus op nieuwe (digitale) kanalen steeds groter waardoor het extra belangrijk is om deze consistentie te behouden.

Deze consistentie en sterke merkbeleving wordt vormgegeven door de volgende aspecten:

Doelgroepsrelevante communicatie

Sinds 2019 werkt het IHC stapsgewijs aan doelgroepsrelevante communicatie met als doel de interactie met de verschillende groepen te verhogen. Zo zijn er meerdere nieuwsbriefgroepen geïntroduceerd (educatie, vrienden van, nieuwsbrief), worden er verschillende *tone of voices* gebruikt op social media kanalen en worden activiteiten/projecten vanuit de doelgroep omschreven (*what's in it for me?*). Deze werkwijze wordt in 2023 verder ontwikkeld.

Om doelgroepsgericht te communiceren gaat het IHC scherpere keuzes maken en meer durf tonen in de communicatie. In de eerste plaats worden projecten en evenementen benaderd vanuit het perspectief van de doelgroep: voor wie is het programma bedoeld, hoe spreken we die doelgroep aan, aan welke behoefte(n) wordt voldaan en wat heeft de doelgroep eraan? Daarnaast worden er stilistische keuzes gemaakt voor de verschillende doelgroepen, zowel visueel als tekstueel.

Een stap in de juiste richting is reeds genomen door de huisstijl opnieuw te laten ontwikkelen en verder uit te breiden.

Naamsbekendheid, zichtbaarheid en merkidentiteit

De nieuwe huisstijl speelt een cruciale rol in de zichtbaarheid van het IHC, zowel als partij binnen Museum Sophiahof als in brede (landelijke en internationale) campagnes. Het biedt namelijk de mogelijkheid om nieuwe, hedendaagse communicatiemiddelen te produceren die opvallen binnen de culturele - en (oorlogs)erfgoedsector.

Het produceren van nieuwe middelen gaat hand in hand samen met het samenstellen van hybride vormen van publieksprogrammering en educatieve projecten. Het IHC gaat zijn (communicatie)aanbod verder uitbreiden met podcasts, video (series) en interactieve programma's die on- en offline combineren.

Het IHC is de *creator* en een verbindende organisatie. Die uitstraling wordt vertaald naar al onze communicatie middelen, programma's en projecten met het doel meer doelgroepen te bereiken.

Strategische communicatie

Het IHC wil met iedere communicatie-uiting zoveel mogelijk mensen bereiken, zowel binnen als buiten onze huidige achterban. Daarom zet het IHC in op communicatie-uitingen die aantrekkelijk, doelgericht en voor iedereen toegankelijk te zijn. Sinds 2019 wordt er hard gewerkt aan niet alleen informatief te communiceren, maar ook persuasief. Het IHC wil een brede doelgroep bereiken en zoveel mogelijk personen converteren naar een nieuwsbriefinschrijving, volger of bezoeker. Na enige tijd vormt die groep een steeds groter wordende (trouwe) achterban.

Communicatie wordt nog niet altijd gezien als een integraal onderdeel van een project of traject. Het IHC gaat communicatie de komende jaren verder integreren met de werkzaamheden van het IHC, zodat communicatie - en het strategisch nadenken daarover - onderdeel uitmaakt van ieder project in een vroegtijdig stadium.

Beoogd resultaat

- Doelgroepsrelevante communicatie met sterke, herkenbare 'merkbeleving'
- Communicatie als integraal onderdeel van activiteiten/projecten
- De nieuwsbrief heeft per 31 december 2023 3500 inschrijvingen.
 - De nieuwsbrief heeft een gemiddelde open rate van 60.00%
 - De nieuwsbrief heeft een gemiddelde click rate van 12%
- De corporate website is per 31 december 2023 geheel vernieuwd en in de nieuwe huisstijl.
- Per 31 december 2023 zijn de social media kanalen (Facebook, Instagram en LinkedIn), met minimaal 20% volgers gegroeid.

2.1.4. Samenwerking met andere organisaties

Het IHC heeft als netwerkorganisatie samenwerkingsverbanden met hoofdspelers in het oorlogserfgoedveld, met Indische en Molukse organisaties, universiteiten en hogescholen, musea en erfgoedinstellingen. De samenwerkingsvormen wisselen in intensiteit en zijn vaak projectmatig ingericht. Het vfonds is bij de meeste activiteiten een belangrijke verbindende en ondersteunende partner.

Hieronder worden een aantal organisaties, waarmee structureel samengewerkt wordt, benoemd.

Moluks Historisch Museum en Museum Sophiahof

Binnen Museum Sophiahof geven het MHM en het IHC samen invulling aan de publieksfuncties: de tentoonstellingen, de bibliotheek en de museumwinkel. Beide organisaties zijn verantwoordelijk voor het eigen gedeelte van het kenniscentrum. De samenwerking is ondergebracht in de gezamenlijke operationele Stichting Tentoonstellingen Sophiahof. De gezamenlijke semipermanente tentoonstelling *ONS LAND - Dekolonisatie, generaties verhalen (ONS LAND)* is sinds februari 2022 voor het publiek geopend in Museum Sophiahof. Educatieve programma's en randprogrammering worden aan *ONS LAND* gekoppeld.

Om de dagelijkse operatie binnen Museum Sophiahof goed te laten verlopen hebben de directeuren van IHC, MHM en Stichting beheer Sophiahof (SbS) een tweewekelijks afstemmingsoverleg.

Beoogd resultaat:

- Publieksfunctie (tentoonstelling, bibliotheek en kenniscentra, educatie, museumwinkel) in Museum Sophiahof voor breed publiek, waarbij er gewerkt wordt met eigen vrijwilligers van het IHC en het MHM en die van Museum Sophiahof.
- Verwachte aantal bezoekers: 15.000 per jaar. Het betreft een voorzichtige schatting, aangezien de bezoekersaantallen van musea in 2022 nog achterliepen (60%) op de aantallen van voor de covid-19 pandemie.
- Educatieve programma's en randprogrammering.

Oorlogserfgoedorganisaties, herinneringscentra en oorlogsmusea

(SMH, Platform herinnering WO II en NOB)

Binnen het oorlogserfgoedveld wordt duurzaam samengewerkt, waardoor het IHC actief bijdraagt aan een strategische agenda en gezamenlijk strategische profilering. Het IHC maakt deel uit van het bestuur van SMH. SMH profileert zich als brancheorganisatie en stimuleert de samenwerking tussen organisaties. Het voltallige bestuur vergadert drie keer per jaar en organiseert door het jaar heen meerdere museale intervisiedagen. Daarnaast is er een Dagelijks Bestuur dat geregeld samenkomt. SMH acteert als belangenbehartiger voor oorlogs- en verzetsmusea en herinneringscentra.

SMH is met de andere oorlogserfgoedorganisaties verenigd in de netwerkorganisatie Platform Herinnering WO II (Platform WO II). Het platform heeft als doel om de herinnering aan de WO II te behouden en te verbreden en de voortdurende relevantie van deze periode als ijkpunt in de geschiedenis aan de Nederlandse samenleving te tonen uit te dragen en te duiden. Naast het NIOD, Nationaal Comité 4 en 5 mei (Nationaal Comité) en SMH, zijn ook de Oorlogsgravenstichting en de Stichting Liberation Route Europe onderdeel van het platform. In het platform is SMH de spilorganisatie voor de domeinen: Educatie (samen met het Nationaal Comité) en Museaal.

Van 2022 – 2024 werkt het IHC samen met het NOB en de Koninklijke bibliotheek samen aan het Programma Indisch Erfgoed Digitaal, dat in 2023 wordt uitgebreid met het onderdeel Oral History. Dit programma wordt behandeld in hoofdstuk 3 (Extern gefinancierde projecten).

In 2023 is het themajaar *Leven met Oorlog*, waarbij stilgestaan wordt bij de impact die oorlog heeft op oorlogsgetroffenen. In dit kader werken de herinneringscentra samen met Arq Psycho Trauma Centrum (Arq) aan een project met gelijklopende titel. Ook dit betreft een extern gefinancierd project.

Beoogd resultaat:

- Samenwerking Herinneringscentra en Arq, Landelijk thema 2023: *Leven met Oorlog*.
- Samenwerking binnen *Programma Indisch Erfgoed Digitaal* (NOB en Metamorfoze).

Indische organisaties

Het IHC vervult een brugfunctie voor de Indische organisaties en erfgoedinstellingen en streeft een verbindende, adviserende en ondersteunende rol na. Het IHC volgt nauwgezet de ontwikkelingen in de erfgoedwereld, anticipeert hierop en speelt in op de ontwikkelingen. Daarnaast volgt het IHC wat er leeft binnen de verschillende organisaties, zoekt samenwerking en levert desgevraagd een bijdrage aan de programmering van activiteiten. Tegelijkertijd leert het IHC ook van andere organisaties, door uitwisseling van informatie en praktijkervaring. Door de aanwezigheid in Museum Sophiahof in Den Haag zijn wij nog beter in staat deze brugfunctie te vervullen.

In de huidige situatie zijn verschillende ontwikkelingen in het veld te zien:

- Organisaties kunnen geen opvolgers vinden voor bestuursleden. Daarmee komt de voortzetting van de activiteiten en het behoud van collecties in gevaar.
- Organisaties die in staat zijn een bestuursverjonging (voortzetting door de volgende generatie) door te voeren, geven daarmee ook een nieuwe impuls aan de activiteiten.
- Organisaties krimpen in of kunnen niet meer voortbestaan vanwege een gebrek aan financiële middelen, bijvoorbeeld vanwege het stopzetten van de subsidie, het teruglopen van de uitvoeringstaken of het inkrimpen van de leden-/klantenkring.
- Er zijn verschillende Indische organisaties, die door de derde en/of vierde generatie worden opgezet en aangestuurd. Zij zijn succesvol en hebben hun eigen achterban. Hierin is een 'opleving' te zien in de interesse voor de geschiedenis van Indische Nederlanders in brede zin (cultuur, oorlog, repatriëring). Zij profileren zich vooral via internet, Instagram en Facebook (o.a. *Hoezo Indo*, *Gewoon een Indisch Meisje*, maar ook via activiteiten (Riboet Verhalenkunst).

Beoogd resultaat:

- Het IHC vervult op nationaal niveau een brugfunctie voor Indische organisaties, ter ondersteuning en versterking van elkaar.

Universiteit van Amsterdam: Leerstoel IHC

Prof. dr. Remco Raben

Het IHC verspreidt en stimuleert kennis en bewustwording over de geschiedenis van kolonialisme, Japanse bezetting en dekolonisatie van Nederlands-Indië/Indonesië, en (post)koloniale cultuur in Nederland. Op de lange termijn ziet het IHC zich als een centrum van (inter)nationaal niveau: ook voor wetenschappers, journalisten, geïnteresseerden uit het buitenland is het IHC *de* plek waar je naartoe gaat als je meer wilt leren over de verhalen en de geschiedenis van de Nederlands-Indische gemeenschappen tot de huidige dag. De instelling van de bijzondere IHC-leerstoel *Koloniale en postkoloniale literatuur- en cultuurgeschiedenis* draagt bij aan het bereiken van dit doel.

Raben werkt mee aan publieksactiviteiten van het IHC, geeft inhoudelijke adviezen en voedt de medewerkers van het bureau met wetenschappelijke informatie. Hij is tevens

adviseur voor de semipermanente tentoonstelling. Vanuit de leerstoel voert hij de volgende activiteiten uit: onderwijs, onderzoek en participatie in publieksactiviteiten van het IHC.

Beoogd resultaat:

Versterking van het IHC als hét (inter)nationale en centrale kennisloket voor alle zaken aangaande Nederlands-Indië in relatie tot de WO II vanaf begin 1900.

2.2 Activiteiten IHC in 2023

Door samen te werken met meerdere partijen, is het IHC in staat een breed activiteitenaanbod te realiseren. De activiteiten van het IHC worden onderling goed afgestemd en bestaan uit:

- Kenniscentrum IHC: een fysiek en digitaal kruispunt (2.2.1)
- Tentoonstellingen (2.2.2)
- Educatie (2.2.3)
- Publieksactiviteiten (2.2.4)

2.2.1 Kenniscentrum IHC: een fysiek en digitaal kruispunt

Doel: Met zijn online en offline media is het IHC hét (inter)nationale en centrale kennisloket voor alle zaken aangaande Nederlands-Indië in relatie tot de WO II vanaf begin 1900.

Kenniscentrum met online en offline media

Doelgroepen:

- *Het 'brede' publiek*
- *Mensen met een Nederlands-Indische achtergrond.*

In het Kenniscentrum van het IHC kan het publiek zowel online als offline media raadplegen: onder andere *30 dagen op zee* (kenniscentrum repatriëring), *Indië in oorlog*, *Huizen van Aankomst*, *Hellships* en de *collectie Bussemaker*.

De bootreis van en naar Nederlands-Indië heeft bij veel families voor een onuitwisbare herinnering gezorgd. Bij de verschillende golven van repatriëring tussen 1945-1968 nam de bootreis een centrale plaats in. Mensen die zelf die bootreis hebben gemaakt, maar ook de opvolgende generaties, zijn vaak nog steeds op zoek naar passagierslijsten. Dat kan via *30 dagen op zee*. Het is een webapplicatie die bestaat uit twee gedeelten: de reis en zijn beleving, waarbij achtergrondinformatie over de repatriëring, persoonlijke verhalen en beeldmateriaal over de reis te raadplegen zijn en een (steeds groter) gedeelte van de Collectie Repatriëringslijsten. Bezoekers kunnen de reis en zijn beleving online bekijken en hun familienaam zoeken. Het raadplegen van de passagierslijsten kan door de privacywetgeving echter slechts beperkt online plaatsvinden. Alleen gegevens van personen die 100 jaar of langer geleden geboren zijn, zijn online beschikbaar. Voor

het raadplegen van de overige gegevens, kunnen bezoekers bij het IHC terecht. In de tentoonstelling *Ons Land* is bij de informatie over de golven van repatriëring een verwijzing naar het Kenniscentrum opgenomen, waardoor het aantal bezoekers met informatievragen groeit.

Het webportaal *Indië in oorlog* geeft toegang tot een groot aantal bronnen over Nederlands-Indië en Indonesië. De bronnen zijn in de tijd afgebakend tot de periode van ongeveer 1930 tot en met 1950 en hebben betrekking op de vooroorlogse periode, de aanloop tot de Japanse bezetting, de Japanse bezetting, de Bersiap-periode en de koloniale oorlog. Er zijn verschillende soorten bronnen te vinden via het webportaal zoals documenten, foto's, video's, krantenartikelen en kaartmateriaal.

De website *Huizen van Aankomst* geeft toegang tot verhalen van mensen die de overtocht naar Nederland gemaakt hebben tussen 1945 en 1968. Naast verhalen zijn er ook podcasts te beluisteren over aankomst en eerste periode in Nederland.

De collectie *Bussemaker* is een grote collectie boeken met enkele voorwerpen afkomstig uit de privé collectie van Dr. ir. Herman Bussemaker (1935-2015). De collectie betreft specialistische boeken over de periode 1940 – 1950 in Nederlands-Indië.

Collectieplan: Ontsluiting van de collectie en presentatie

Er is een start gemaakt met het schrijven van een collectieplan waarin beschreven wordt op welke manier het IHC zijn collectie willen vormen en afbakenen. Dat plan wordt in 2023 afgerond. De focus ligt op de digitalisering van collectie: persoonlijke verhalen en objecten die de persoonlijke verhalen ondersteunen en verbeelden, of die iconisch zijn voor een verhaal.

Het IHC heeft geparticipeerd in het project *Deltaplan Digitalisering*. Het IHC heeft in dat kader collectie van particulieren laten digitaliseren en fotograferen. Het betreft egodocumenten (brieven, dagboeken, niet uitgegeven verhalen), objecten (kampspullen) en audio/video (interviews, familiefilms) en beeldmateriaal (tekeningen, foto's). In 2023 wordt het gedigitaliseerde materiaal toegevoegd aan de collectie van het IHC. Dat geldt ook voor de interviewcollectie *Herinneringen aan Indië* (persoonlijke interviews), die dan te raadplegen is via de beeldbank (met ondertiteling).

Websites en beeldbank

Jongeren en ook volwassenen zijn in toenemende mate gewend om een groot deel van hun informatie online te vinden en digitaal te communiceren. Het IHC anticipeert hierop door meer online programma's te creëren. Er vindt online veel interactie plaats met de 2^e tot en met de 4^e generatie door de websites zo interactief mogelijk te maken.

De websites *Indië in Oorlog* (de Japanse bezetting, de bersiap en de koloniale oorlog), *30 dagen op zee* (de repatriëring/migratie naar Nederland) en *Huizen van Aankomst* (aankomst en opvang in Nederland) worden voortdurend ontwikkeld. Daarbij zet het IHC in op het toevoegen van informatieve inhoud aan deze website. Tegelijkertijd wordt onderzocht hoe de verschillende informatiekkanalen (websites) op één platform kunnen samenkomen.

Belangrijk is het continu promoten van de websites van het IHC. Bij het brede publiek (jong en oud) moet nóg meer bekend worden welke kennis het IHC in huis heeft en waarvoor de kennis gebruikt kan worden.

Via de beeldbank kan het publiek altijd een gedeelte van de collectie raadplegen. Bezoekers kunnen objecten via de database opzoeken en gebruiken voor bijvoorbeeld (eigen) onderzoek of presentaties. Niet alle informatie is online te raadplegen, zoals passagierslijsten, vanwege de regels met betrekking tot de AVG. Die specifieke informatie kan alleen in het Kenniscentrum geraadpleegd worden.

Met de tentoonstellingsmodule van Memorix Maior exposeert het IHC materialen uit de IHC-database. Hiertoe wordt een eerste aanzet gedaan door op belangrijke data of rondom speciale thema's een korte presentatie te tonen van materialen. Die korte presentaties (bijv. over 15 augustus of over de inval van Japan) verleiden het publiek om de collectie van het IHC te raadplegen.

Beoogd resultaat:

- Uitbreiding digitale collectie IHC.
- Online presentaties via de module webexposities op *Indië in Oorlog* van het IHC.
- Doorlopend promoten van de beeldbank.

2.2.2 Tentoonstellingen

Het IHC maakt deel uit van Museum Sophiahof – van Indië tot nu. De museale presentatiefunctie van Museum Sophiahof is belegd bij het MHM en het IHC, die gezamenlijk onder andere de tentoonstellingsruimtes huren. De aankomende jaren draagt het IHC er samen met het MHM aan bij dat Museum Sophiahof een publieksvriendelijk, open en relevant museum is voor een breed en divers publiek.

Bij de ontwikkeling van elke tentoonstelling ontwikkelt het IHC (zelfstandig of samen met het MHM) educatieve programma's en randprogrammering. Naast fysieke tentoonstellingen, presenteert het IHC ook tijdelijke en online tentoonstellingen. Met de digitale tentoonstellingen blijven (afgelopen) tentoonstellingen duurzaam behouden. Museumdocenten worden inhoudelijk en praktisch getraind op doelgroepgerichte vaardigheden.

Doelgroepen voor tentoonstellingen

Het 'brede' publiek. En daarbinnen specifiek gericht op:

- Personen of groeperingen, die vanuit hun familie of gedeelde geschiedenis verbonden zijn met voormalig Nederlands-Indië.
- Cultuurliefhebbers, individuele bezoekers die geïnteresseerd zijn in geschiedenis, cultuur en kunst.
- Leerlingen (PO, VO en HBO)

De **semipermanente tentoonstelling** *ONS LAND – Dekolonisatie, generaties, verhalen* maakt vast onderdeel uit van Museum Sophiahof.

Ons Land gaat over de Nederlandse koloniale geschiedenis in de Oost en hoe die nog altijd doorwerkt. Ooggetuigen van die geschiedenis vertellen hun verhaal. De stemmen van acht families vormen de kern van *Ons Land*. De familieverhalen starten in het heden. Van daaruit leiden zij de bezoeker terug het koloniale verleden in en zo geven de verhalen een beeld van de complexe postkoloniale geschiedenis en hoe verschillend die beleefd wordt.

Thema's en onderwerpen uit deze tentoonstelling worden verder uitgediept in een diversiteit aan tijdelijke tentoonstellingen.

In 2023 heeft het IHC twee **tijdelijke tentoonstellingen** gepland:

- **WereldReis**

Specifieke doelgroep: Families met kinderen, leerlingen PO – 2^e kwartaal

De WereldReis is een educatieve doe-tentoonstelling speciaal voor kinderen van 10 tot 14 jaar, maar ook interessant voor families met kinderen. Kinderen kunnen op een speelse manier leren reflecteren op onderwerpen zoals "anders-zijn", vooroordelen en de geschiedenis van Nederlands-Indië.

- **Ane Koen's Bamboe buigt maar breekt niet** – 3^e kwartaal

Specifieke doelgroep: Mensen met een band met voormalig Nederlands-Indië en kunstliefhebbers

In de tentoonstelling *Bamboe buigt maar breekt niet* zijn de aquarellen en schilderijen van Anne Koen te zien en ontvouwt zich haar indrukwekkende levensverhaal. Anne Koen overleefde, samen met haar ouders, de Japanse interneringskampen in voormalig Nederlands Indië. In 1946 repatrieerde zij met haar moeder naar Nederland, studeerde aan de Rietveld Academie en creëerde vele prachtige schilderijen en aquarellen, die vaak betrekking hebben op haar bijzondere jeugd in Nederlands Indië.

Het IHC beoogt tentoonstellingen duurzaam te presenteren na afloop van de (fysieke) looptijd. Daartoe wordt het aanbod van **digitale tentoonstellingen**, gepresenteerd op *Indieinoorlog.nl* steeds uitgebreid. Digitale tentoonstellingen zijn tweetalig (Nederlands en Engels), zodat zij ook geschikt zijn voor een internationaal publiek.

Beoogd resultaat:

- Tijdelijke tentoonstellingen voor diverse doelgroepen die verdieping bieden op thema's/onderwerpen van *Ons Land*
- Een divers en actueel (fysiek en digitaal) tentoonstellingsaanbod in Museum Sophiahof.

2.2.3 Educatie

Doel: Het IHC is verankerd als netwerkorganisatie en dé plek voor educatie, participatie en onderwijs op het gebied van de (post)koloniale geschiedenis, WOII en de erfenis van deze geschiedenis vandaag de dag.

Ambitie

Uit de publicatie van Panteia (2021) *Inventarisatie Educatie geschiedenis voormalig Nederlands-Indië* blijkt dat er vanuit het onderwijs behoefte is aan de geschiedenis van voormalig Nederlands-Indië als één, alomvattend, geheel. Uit de publicatie blijkt dat het onderwerp op dit moment te gefragmenteerd wordt aangeboden, als onderdeel van andere thema's (WOII, VOC, Koude Oorlog) en vanuit een Nederlands perspectief. Er mist een tijdlijn, een helder en compleet verhaal met vertrek en eindpunt en er mist relevantie (het actueel maken van het thema). Daarnaast is er als tegenhanger van de lesmethoden behoefte aan persoonlijke verhalen, meerdere perspectieven en historisch bronmateriaal. Het IHC voldoet aan deze behoeften en zou daarom in de komende jaren een grotere rol moeten spelen binnen het onderwijs.

Doel

Het educatiemateriaal van het IHC maakt dat scholieren, studenten en docenten kennis maken met het brede Indische verhaal. Met educatie maakt het IHC zichtbaar wat het Nederlands-Indische en Indonesische verhaal betekent voor het Nederland van vandaag en morgen. In 2023 biedt het IHC vier vaste producten, bruikbaar en vindbaar door een groeiende groep leerlingen, studenten en docenten. Het educatiemateriaal is net zoals de andere activiteiten van het IHC meerstemmig, inclusief, persoonlijk en actueel.

In algemene zin wil het IHC met educatie het volgende bereiken:

- Meer kennis over de geschiedenis en het erfgoed van (de WO II in) Nederlands-Indië
- Verbinding tussen en met verschillende generaties, achtergronden en disciplines.
- Verbinding met actuele ontwikkelingen in de stad, het land, de wereld.
- Vertaalslag maken van recent historisch onderzoek naar actuele debatten.
- Bijdragen aan (vaardigheden voor) wereldburgerschap.
- Dé samenwerkingspartner zijn voor educatie, participatie en onderwijs
- Ruimte creëren om jongeren actief mee te laten denken over een diverse en inclusieve samenleving, waarbij een reflectie op de eigen positie binnen deze samenleving centraal staat.

In 2023 zet het IHC in op het optimaliseren en door ontwikkelen van de volgende vier producten/diensten:

1. De online leeromgeving Inclusief Indië voor het vo en mbo
2. Lesprogramma's op locatie: po (tentoonstelling WereldReis) en vo (tentoonstelling ONS LAND)
3. Workshop Dekolonisatie in de Klas voor Hbo-studenten en docenten
4. Het stripboek *de Terugkeer* als lespakket voor het vo

1. Inclusief Indië

Doelgroepen:

- voortgezet onderwijs
- mbo
- professionals (in opleiding), in het bijzonder docenten geschiedenis en burgerschap

Inclusief Indië bestaat uit:

1. Een online omgeving met inspiratie-toolbox
2. Masterclasstraining/nascholingsdagen voor docenten

Inclusief Indië is een online leeromgeving, speciaal ontwikkeld voor het vo en mbo. Inclusief Indië is een complete, heldere en toegankelijke website voor docenten, leerlingen en studenten. Drie themalessen behandelen verschillende onderwerpen: Macht en Gezag, Vrijheid en Gelijkheid en Inclusiviteit en Diversiteit. Inclusief Indië blijft constant in ontwikkeling, waarbij themalessen, bronmateriaal en de toolbox regelmatig worden geüpdate.

Beoogd resultaat:

- Doorontwikkeling online leeromgeving Inclusief Indië.
- Een groeiende groep gebruikers
- Een impactmeting

2. Lesprogramma's op locatie

Doelgroepen:

- primair onderwijs, bovenbouw
- voortgezet onderwijs

Het lesprogramma bestaat uit:

1. Een interactieve les
2. Een bezoek aan de tentoonstellingen ONS LAND, *dekolonisatie, generaties, verhalen* of de WereldReis

Het IHC biedt op locatie programma's voor het vo en po aan. De lessen kunnen op aanvraag worden geboekt en vallen daarnaast binnen het aanbod van het Cultuurmenu.

2.1 Lesprogramma ONS LAND voor vo

Het programma bestaat uit een interactieve les, waarbij de geschiedenis van Nederlands-Indië in zijn geheel voorbij komt. Verschillende opdrachten geven de leerlingen inzicht in de veranderende verhoudingen binnen de bevolkingsgroepen in de koloniale tijd, oorlog en tijdens de migratie naar Nederland. Vervolgens bezoeken de leerlingen ONS LAND

met een gerichte opdracht, waarna ze op een interactieve manier reflecteren op wat ze gezien en gehoord hebben. Het programma is zo opgebouwd dat de leerlingen aan het einde de relevantie van deze geschiedenis inzien voor zichzelf en de maatschappij.

2.2 Lesprogramma WereldReis voor po

De WereldReis is een interactieve doe-tentoonstelling, speciaal ontwikkeld voor kinderen tussen de negen en veertien jaar. Een schoolbezoek bestaat uit een korte introductie op het onderwerp en het beleven van de WereldReis. Thema's die voorkomen in de WereldReis sluiten aan bij Burgerschap: racisme en discriminatie, vrijheid en onvrijheid, vooroordelen en meningen. Tegelijkertijd maken de leerlingen kennis met de geschiedenis van voormalig Nederlands-Indië. De WereldReis en het bijbehorende lesprogramma is drie maanden per jaar te bezoeken (voorjaar 2023).

Beoogd resultaat:

- Aansluiten lesprogramma's IHC bij CultuurSchakel
- Bezoek op structurele basis genereren
- Meer scholen buiten de randstad trekken

3. Workshop 'Dekolonisatie in de klas'

Doelgroepen:

- studenten van de lerarenopleiding geschiedenis en de pabo
- docenten geschiedenis, maatschappijleer en burgerschap

De workshop bestaat uit:

1. Een workshop op locatie of op de school
2. Een bezoek aan de tentoonstelling ONS LAND, *dekolonisatie, generaties, verhalen* en wisseltentoonstelling

De workshop Dekolonisatie in de Klas is speciaal ontwikkeld voor docentenopleidingen geschiedenis en studenten van de pabo. Daarnaast wordt deze workshop ook aangeboden voor docenten geschiedenis als nascholingscursus. Met de workshop enthousiasmeren we (aankomende) docenten om met het onderwerp voormalig Nederlands-Indië aan de slag te gaan in de klas en gaan we het gesprek aan over uitdagende onderwerpen zoals meerstemmigheid en constant veranderende terminologie. De workshop is op maat gemaakt, naar de wensen van de doelgroep.

Vanaf 2022 is de workshop een blijvend onderdeel van het vaste curriculum geschiedenis/maatschappijleer aan de Hogeschool van Rotterdam en van de Internationaliseringsweek op Fontys Hogeschool Eindhoven. In 2023 zet het IHC in op meer samenwerkingen met scholen. Dekolonisatie in de Klas kan zowel in het IHC als op locatie van de school gegeven worden.

Beoogd resultaat:

- Samenwerkingsverbanden met Hogescholen uitbreiden
- Het aanbod bekender maken bij docenten(secties)

4. De strip de Terugkeer

Doelgroepen:

- voorgezet onderwijs, onderbouw

De Terugkeer bestaat uit:

1. Het stripboek inclusief bronnen met extra informatie
2. Een docentenhandleiding

De derde druk van de educatieve strip *De Terugkeer* is gemaakt. De strip is op inhoudelijk vlak iets aangepast, zodat deze weer up-to-date is met de huidige tijd en terminologie. De strip wordt ondergebracht bij Biblion, en vanuit daar onder scholen verspreid. Elke docent ontvangt bij een pakket ook een docentenhandleiding.

Beoogd resultaat:

- Verspreiding lespakketten op scholen voortzetten

2.2.4 Publiekactiviteiten

Doel:

Het IHC geeft via programmering op eigentijdse wijze betekenis aan de gedeelde koloniale geschiedenis en houdt zo de herinnering levend en actueel. Hierbij biedt het IHC ruimte voor verschillende perspectieven en benaderingen op diverse onderwerpen. Zo draagt het IHC bij aan een completer en inclusiever beeld t.a.v. het koloniale verleden van Nederland-Indonesië in onze samenleving. Ook draagt de publieksprogrammering bij aan een stevige positionering van het IHC als de speler en samenwerkingspartner op het gebied van deze geschiedenis. In de kern staan uitwisseling, kennis, verbinding, participatie, reflectie en inclusiviteit centraal.

Met eigentijdse programmering wil het IHC:

- Zich profileren als dé speler en samenwerkingspartner in het veld en (landelijke) zichtbaarheid vergroten door strategische samenwerkingen aan te gaan.
- Een breed en divers publiek bereiken door o.a. samenwerkingsvormen aan te gaan met organisaties en initiatieven die een ander publiek aantrekken. Dit met als doel elkaar te versterken en een nieuw publiek te betrekken bij de geschiedenis.
- Vanuit een multidisciplinaire aanpak eigentijdse programmaformats ontwikkelen en in programmareeksen laten terugkeren, ook online.

- Bijdragen aan een inclusievere representatie t.a.v. het Nederlands-Indische koloniale verleden binnen de (inter)nationale erfgoed-, museale- en culturele sector.
- De koloniale geschiedenis verbinden aan actuele (postkoloniale) thema's en recente ontwikkelingen op gebied van historisch onderzoek.
- Aanzet geven tot nieuwe verhalen en kritische (zelf)reflectie op dit verleden en middenin maatschappelijke debatten staan.
- Programma's zoals Blinde Vlekken, Indische Salons en Café Riboet georganiseerd in programmareeksen en seminars. Op organisatorisch vlak is dat duurzaam, tegelijk wekt het herkenbaarheid en betrokkenheid bij het publiek.
- De activiteiten op thematisch vlak verbinden aan: *ONS LAND*, *Leven met oorlog* en het dekolonisatie onderzoek.

Doelgroepen:

Het 'brede' publiek

Deze groep bestaat uit: Nederlanders en niet-Nederlanders met en zonder *roots* in Nederlands-Indië, ongeacht gender, afkomst, geloofsovertuigingen, opleidingsniveau, politieke voorkeuren. Simpelweg, iedereen die in Nederland woont. Leeftijd: 18 – 90 jaar. Hoog en laagopgeleid.

1^e tot en met 4^e generatie Nederlanders met een Indische, Molukse, Chinese, Papua, of Indonesische achtergrond, of zij die zich hiermee verwant voelt.

- 1^e generatie: 80 jaar en ouder; voornamelijk zij die in het voormalig Nederlands-Indië zijn geboren..
- 2^e generatie: 50-80 jaar; geboren in voormalig Nederlands-Indië, Indonesië of in Nederland.
- 3^e generatie: 30 – 50 jaar; geboren en getogen in Nederland.
- 4^e generatie: 18 – 30 jaar; geboren en getogen in Nederland.

Geïnteresseerden in de geschiedenis van de WO II in Nederlands-Indië in al zijn facetten

Volwassenen, Leerlingen PO en VO, studenten en docenten, *Young Urban professionals*, de *Woke Generation*.

1. Algemeen

Het IHC werkt samen met diverse partners om coproducties te realiseren zoals met Beeld en Geluid Den Haag, Haags Verhaal, Nationaal Comité 4 en 5 mei, Riboet Verhalenkunst en Stichting Keti Koti Tafel. Het IHC werkt daarnaast structureel samen met de partnerorganisaties van de Collectieve Erkenning in Museum Sophiahof. Met hen participeert het IHC in bestaande landelijke initiatieven en projecten (zoals de *Maand van de Geschiedenis*, de *Nationale Museumweek*, Veteranendag en de *Haagse Vrijheidsweken*) met als doel elkaar te versterken, zichtbaarheid onder het brede publiek te genereren en een nieuw publiek bij deze geschiedenis te betrekken.

Vanuit actuele thema's als migratie, vrijheid, discriminatie, identiteit etc., legt het IHC verbinding met de Nederlands-Indische geschiedenis. Zo vergroot en verbreedt het IHC haar doelgroep en wordt de onderbelichte geschiedenis naar een breder/ander publiek gebracht en verbonden aan de meer bekende geschiedenis en actuele thematiek.

Het IHC werkt in de kern van zijn publieksprogrammering ook veel vanuit *oral history/petite histoire* en slaat een brug tussen feitelijke historische gebeurtenissen en de persoonlijke verhalen van mensen die hieraan verbonden zijn. Dit geeft de geschiedenis een gezicht, maakt het levendig. Het IHC biedt o.a. met de populaire Indische Salons een podium voor de Indische *community* en het verzamelen van (onderbelichte) verhalen die een wezenlijk onderdeel vormen van de gedeelde geschiedenis. Op deze manier biedt het IHC een podium voor niet vertelde en nieuwe verhalen en bouwt daarmee continu aan haar Verhalencollectie die betekenis geeft aan de geschiedenis.

De pandemie heeft het IHC, ondanks alle beperkingen, ook wat goeds gebracht; de komst van online/hybride programma's en activiteiten. Hierdoor heeft het IHC een manier gevonden om programma's die zich hier voor lenen op een duurzame manier uit te voeren. In 2023 maakt het IHC meer hybride programma's. Wat begon als een online gesprek tussen hoogleraar Remco Raben, een schrijver en het publiek (Het Indische Boekencafé), wordt in 2023 getransformeerd naar een ander online programma met Raben in de vorm van een podcastserie. De online Indische Boekencafés en masterclasses met Remco Raben zullen in 2023 ook weer op de agenda staan.

De publieksactiviteiten sluiten aan bij de hoofddoelstellingen van het IHC. In 2023 speelt het IHC met zijn publieksactiviteiten onder andere in op de actualiteit van de thema's *Leven met oorlog* en de thematiek van de tentoonstelling *ONS LAND*.

2. Programma's

Er worden programma's voor diverse doelgroepen georganiseerd. Het IHC heeft een aantal programma's op de planning staan en houdt daarnaast bewust ruimte open voor samenwerkingen die inspelen op de actualiteit:

Randprogrammering *ONS LAND*

Doelgroep: het brede publiek

Verschillende programma's als aanvulling en verdieping op de tentoonstelling *ONS LAND*. Theater, muziek, lezingen en workshops, ontwikkeld in samenwerking met het Moluks Historisch Museum en andere musea/organisaties. Het IHC gaat in 2023 op de Tong Tong Fair een publieksprogramma organiseren met een verdieping op één (van de) thema('s) uit *ONS LAND*.

Blinde Vlekken

Doelgroep: 3e en 4e generatie, geïnteresseerden.

Het programma Blinde Vlekken gaat over het Indische koloniale verleden en de betekenis daarvan in onze huidige samenleving. Het programma zoomt o.a. in op hoe verschillen in visie op dit gedeelde verleden worden gepresenteerd. Het koloniale verleden is de afgelopen jaren op allerlei manieren actueel in de samenleving. Maar, wat wordt er precies herinnerd en wat niet? Welke verhalen krijgen een plek en voor wie spreken ze? In Blinde Vlekken worden onderbelichte, niet-uitgesproken verhalen aan het licht gebracht. Van bronmateriaal, tot kunst, tot de eigen familiegeschiedenis. Zo komt

automatisch de kernboodschap van het IHC naar voren: multi-perspectieve invalshoeken en de betekenis van het koloniale verleden in het heden.

In 2023 focust het programma Blinde Vlekken zich op het themajaar Leven met Oorlog. Er wordt een reeks van twee publieksprogramma gemaakt, één in het voorjaar en één in het najaar.

Indische Salons

Doelgroep: 1e tot 4e generatie Nederlanders met een Indische, Molukse, Chinese, Papua, en Indonesische achtergrond, of zij die zich hiermee verwant voelt.

In 2023 zullen er drie tot vier Indische Salons verspreid over Nederland georganiseerd worden. *Indische Salons* zijn bijeenkomsten gekoppeld aan een Indisch thema dat aansluit op de kerntaken van het IHC. Indische Salons zijn er in diverse vormen: het kan een samenwerking zijn tussen het IHC en een (Indische) organisatie, of het IHC organiseert het zelfstandig. Ook zijn er Salons waarbij een (Indische) organisatie of een individu de organiserende partij is en het IHC hoofdzakelijk ondersteunt.

Indiëlezing

Doelgroep: 1e tot 4e generatie Nederlanders met een Indische, Molukse, Chinese, Papua, en Indonesische achtergrond, of zij die zich hiermee verwant voelt, het brede publiek van Amsterdam

Het programma begon als een activiteit rondom de Internationale Vrouwendag op 8 maart om de bewustwording van de samenleving te stimuleren door middel van het bespreekbaar maken van verschillende onderbelichte onderwerpen, bijvoorbeeld: vrouwen in het verzet, de oermoeders van alle Indische Nederlanders en de discussie over de gewelddadige Bersiap periode. Dit programma is in der loop der jaren veranderd in een impactvolle discussiemiddag. De lezing geeft een verdiepende blik over een onderwerp uit de actualiteit. Elk onderwerp heeft een band met de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in het voormalig Nederlands-Indië, de daaropvolgende dekolonisatie en het postkoloniale debat in Nederland.

Vriendendag van het IHC

Doelgroep: Vrienden van het IHC

Het IHC organiseert jaarlijks twee speciale dagen voor de vrienden en vrijwilligers van het IHC. Op deze dag kunnen de 'ambassadeurs' van het IHC elkaar ontmoeten en herinneringen met elkaar delen. Ook worden vrienden uitgenodigd om mee te denken over de activiteiten en werkzaamheden van het IHC.

Podcastserie met Remco Raben

Doelgroep: 3e en 4e generatie, geïnteresseerden, het brede publiek.

Een maandelijkse podcastserie over belangrijke onderwerpen uit koloniale en postkoloniale geschiedenis van Nederland en Indonesië. Raben verzorgt een korte uitleg over specifieke terminologie en gebeurtenissen met betrekking tot de geschiedenis van Nederland en Indonesië. Samen met de programmamaker en/of andere experts gaat Raben termen zoals Bersiap uitleggen in een eenvoudige taal, daarbij vakjargon vermijdend.

Masterclasses Remco Raben

Doelgroep: 3e en 4e generatie, geïnteresseerden, het brede publiek.

Raben verzorgt voor een historisch geïnteresseerd publiek viermaal een masterclass, waarin de lange dekolonisatie van Indonesië centraal staat.

Café Riboet in Museum Sophiahof

Doelgroep: 1e tot 4e generatie Nederlanders met een Indische, Molukse, Chinese, Papua, en Indonesische achtergrond, of zij die zich hiermee verwant voelt.

Het IHC werkt structureel samen met partner Riboet Verhalenkunst. Ook in 2023 worden er een aantal Café Riboets geproduceerd in Museum Sophiahof, waarbij de thematiek aansluit op het themajaar *Leven met oorlog* en de thematiek van *Ons Land*.

Vrijheidsmaaltijd

Doelgroep: 1e tot 4e generatie Nederlanders met een Indische, Molukse, Chinese, Papua, en Indonesische achtergrond, of zij die zich hiermee verwant voelt, het brede publiek.

Op 5 mei organiseert het IHC een Vrijheidsmaaltijd. In 2023 werkt het IHC wederom samen met het *Haags Verhaal*. Gezamenlijk wordt een verhalenavond georganiseerd, die aansluit op het 4-5 mei thema van 2023.

Nationale Herdenking in Museum Sophiahof

Doelgroep: 1e tot 4e generatie Nederlanders met een Indische, Molukse, Chinese, Papua, en Indonesische achtergrond, of zij die zich hiermee verwant voelt.

De *founding fathers* van Museum Sophiahof werken in 2023 samen aan een inhoudelijk programma op 15 augustus in Museum Sophiahof in Den Haag, dat een klein defilé bij het mini monument in de tuin kent. Na het middagprogramma heeft het publiek de gelegenheid om de herdenking in de avond in eigen kring (thuis) of bij het nationale monument te volgen.

Het Indische Boekencafé

Doelgroep: 1e tot 4e generatie Nederlanders met een Indische, Molukse, Chinese, Papua, en Indonesische achtergrond, of zij die zich hiermee verwant voelt, het brede publiek.

In 2023 organiseert het IHC het Indische boekencafé gekoppeld aan het thema van de Boekenweek in april en de Kinderboekenweek in oktober. Auteurs zijn welkom in het Indische Boekencafé om over hun (nieuwste) Indische boek in gesprek te gaan.

Op de Indische Tour

Doelgroep: 3e en 4e generatie, geïnteresseerden, het brede publiek.

In de zomermaanden organiseert het IHC twee fietstours door Den Haag. De eerste tour zal in aanloop naar de Nationale Indiëherdenking worden georganiseerd. Samen met twee toegewijde en enthousiaste Haagse politieagenten, fietst men langs bekende en minderbekende bestemmingen met een Indisch verleden in Den Haag. De route van 12 kilometer omvat onder andere het Indische Monument, de archipelbuurt, De Grote Markt en niet te vergeten het gebouw van Museum Sophiahof. Door een actief en kleinschalig programma te organiseren geeft het IHC de ruimte aan mensen om tijdens de tour ook

hun persoonlijke verhalen te delen en om op een leuke manier samen het verleden te herinneren en samen stil te staan bij de herdenking.

Beoogd resultaat

- Het IHC biedt een samenhangend aanbod van publieksactiviteiten voor een breed en divers publiek.
- De publieksactiviteiten zijn gerelateerd is aan de hoofddoelstellingen van het IHC. Daarbij staan kennis, uitwisseling, verbinding, participatie, reflectie en inclusiviteit centraal staan.

3. Extern gefinancierde projecten

3.1 Programma Indisch Erfgoed Digitaal

Subsidieverlener: Ministerie van VWS (projectsubsidie)

Doel: Een basisinfrastructuur voor het reconstruëren van familieverhalen en educatie.

Het *Programma Indisch Erfgoed Digitaal* is een meerjarig project (2022-2024) van het IHC, de Koninklijke Bibliotheek (Metamorfoze) en het NOB.

Het doel van het programma is om het digitale collectieaanbod van bruikbaar en zichtbaar bronnenmateriaal vanuit de erfgoedsector voor 'Indisch Erfgoed' substantieel en duurzaam te versterken, zodat het kan dienen als basisinfrastructuur voor reconstructie (nabestaanden) en educatie. De eindresultaten worden gepresenteerd op het webportaal *Het Indisch Geheugen voor de Toekomst*.

Het programma bestaat uit drie onderdelen die nauw met elkaar verbonden zijn en vele afhankelijkheden kennen:

- Selectie, digitalisering en duurzaam beheer. Hier wordt een selectie aan relevant analoge bronnenmateriaal digitaal gemaakt.
- Ontsluiting en bruikbaar maken. De data uit de scans worden deels automatisch, deels handmatig geconverteerd naar machineleesbare, in sommige gevallen gestructureerde tekst. Ook worden de beschrijvingen van externe relevante (deel)collecties verbeterd en bij elkaar gebracht. Alle data worden met behulp van de thesaurus aan elkaar verbonden langs de assen: "wie, wat, waar en wanneer" en verder gecontextualiseerd.
- Presentatie van alle eindresultaten in het webportaal *Het Indisch Geheugen voor de Toekomst* met een *Educatief Platform*.

In 2023 wordt een vierde onderdeel aan het project toegevoegd: Oral History.